

ส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนบ้านปงสนุก (SWOT ANALYSIS)

การวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนบ้านปงสนุก (SWOT ANALYSIS) ปีงบประมาณ 2565

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้ตระหนักถึงปัจจัยที่มีบทบาทต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ มีทิศทาง มีระเบียบแบบแผนตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยการสำรวจสภาพของโรงเรียนจากรายงานการประเมินตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผลวิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยใช้เทคนิควิธี SWOT (SWOT Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านปงสนุก เป็น 2 บริบท คือ

1. สภาพแวดล้อมภายนอก (STEP) เป็นบริบทที่สถานศึกษาไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ในระยะสั้นๆ ประกอบด้วย
  - 1.1 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors : S)
  - 1.2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors : T)
  - 1.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors : E)
  - 1.4 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P)
2. สภาพแวดล้อมภายใน (2S 4M) เป็นบริบทที่สถานศึกษาสามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้อยู่ที่การบริหารและจัดการตามสภาพความเหมาะสมของสถานศึกษา ประกอบด้วย
  - 2.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างและนโยบายของโรงเรียน (Structure and Policy : S₁)
  - 2.2 ด้านการให้บริการและผลผลิต (Service and Product : S₂)
  - 2.3 ด้านบุคลากร (Man : M₁)
  - 2.4 ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M₂)
  - 2.5 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material : M₃)
  - 2.6 ด้านการบริหารจัดการ (Management : M₄)

3. สรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)

รายการปัจจัยสภาพแวดล้อม ภายนอก	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		น้ำหนัก×คะแนน		สรุปผล
		โอกาส	อุปสรรค	โอกาส	อุปสรรค	
1. สังคมและวัฒนธรรม (S)	0.35	4.60	3.96	1.61	1.39	0.22
2. เทคโนโลยี (T)	0.30	4.20	3.95	1.26	1.19	0.07
3. เศรษฐกิจ (E)	0.20	4.09	3.92	0.82	0.78	0.03
4. การเมืองและกฎหมาย (P)	0.15	4.56	3.73	0.68	0.56	0.13
สรุปปัจจัยภายนอก				4.37	3.92	0.46
เฉลี่ยปัจจัยภายนอก				0.23		

บริบทของสภาพแวดล้อมภายนอก

ตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญด้านโอกาสคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรและงบประมาณจากองค์กรภายนอกและได้รับความร่วมมือที่ดีจากผู้ปกครองและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นอย่างดี อีกทั้งสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใจกลางเมืองใกล้สถานที่ราชการและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเจริญทางสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ทันสมัย ครอบครัวผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ทำให้นักเรียนมีโอกาสทางการศึกษา และความพร้อมทางด้านต่างๆ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมกันอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี นอกจากนี้ยังมีนโยบายการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ ส่งผลให้ครูมีระดับการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและทั่วถึงมากขึ้น

ด้านอุปสรรค เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการศึกษาเต็มรูปแบบ เพราะต้องจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น มีรายได้ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ผู้ปกครองจึงไม่มีกำลังที่จะสามารถสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้เท่าที่ควร รวมถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และค่านิยมของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปและผู้ปกครองไม่มีเวลาควบคุมดูแลอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีการเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ ส่งผลให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเป็นไปอย่างล่าช้า

4. สรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน (2S 4M)

รายการปัจจัยสภาพ แวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		น้ำหนักxคะแนน		สรุปผล
		จุดแข็ง	จุดอ่อน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
1. โครงสร้างนโยบายสถานศึกษา (S ₁)	0.15	4.61	3.42	0.69	0.51	0.18
2. ผลผลิตและการบริหาร (S ₂)	0.20	4.59	3.60	0.92	0.72	0.20
3. บุคลากร (M ₁)	0.13	4.68	3.31	0.61	0.43	0.18
4. ประสิทธิภาพทางการเงิน (M ₂)	0.14	4.65	3.35	0.65	0.47	0.18
5. วัสดุอุปกรณ์ (M ₃)	0.15	4.59	3.42	0.69	0.51	0.17
6. การบริหารจัดการ (M ₄)	0.23	4.71	3.67	1.08	0.84	0.24
สรุปปัจจัยภายใน				4.64	3.49	1.15
เฉลี่ยปัจจัยภายใน				0.58		

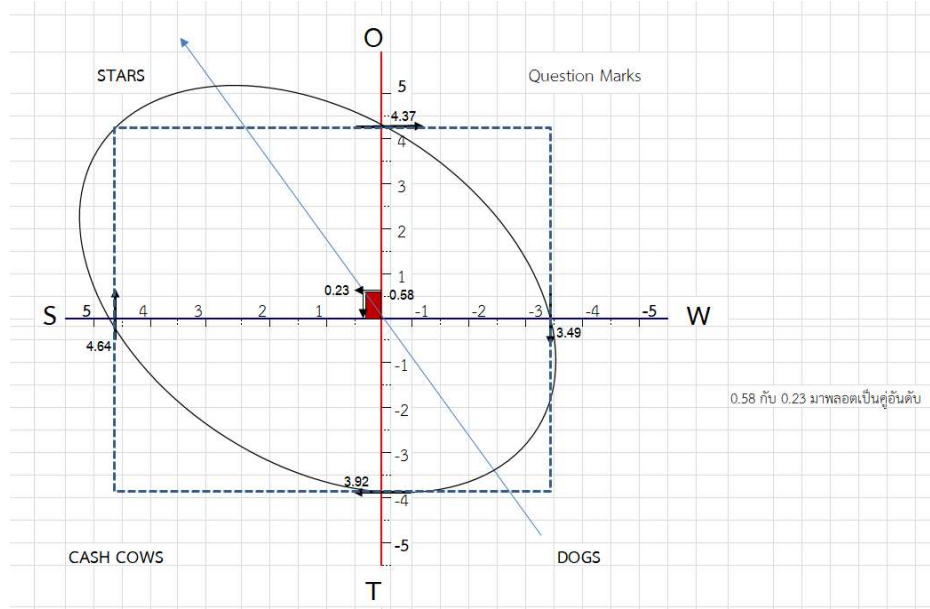
บริบทของสภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็งของโรงเรียนได้จัดระบบโครงสร้างการบริหารและจัดการองค์กรที่ชัดเจน โดยมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 กลุ่มงาน ยึดหลักการบริหารงานแบบ PDCA มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจที่ชัดเจน ส่งผลให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning และให้บริการแก่ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนบริหารจัดการ ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัล โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนสุจริตต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ รวมถึงผู้เรียนมีพัฒนาการด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม มีผลสัมฤทธิ์ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ทุกประการ

จุดอ่อนของโรงเรียน โรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ภายใต้ข้อจำกัด คือ ห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ทำให้แต่ละห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนมาก การให้บริการสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ เช่น ห้องน้ำห้องส้วมมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และที่มีเกิดการชำรุดทรุดโทรมไปมาก ผู้บริหารมีไม่ครบจึงทำให้การบริหารเกิดความซ้ำซ้อน ภาระงานบางประการจึงไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

5. กราฟแสดงผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านปงสนุก

กราฟแสดงผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านปงสนุก
บนแกนความสัมพันธ์ของ SWOT

จากผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนบ้านปงสนุก พบว่า มีโอกาสและจุดแข็ง ซึ่งถือว่าเป็น Stars เป็นจุดแข็งที่จะดำเนินการเชิงรุกได้ดี โรงเรียนควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive - Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้าง ปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่ จากกราฟแสดงสถานภาพมีข้อสังเกตว่าโรงเรียนยังมิได้มีความสมบูรณ์ จะเห็นว่ามีส่วนบางส่วนล้ำเข้าไปในส่วนของ Question Marks Cash Cows และ Dogs ซึ่งแสดงว่ายังมีปัจจัยบางอย่างที่มีปัญหา เป็นอุปสรรคและจุดอ่อนอยู่ เป็นอุปสรรคที่อาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนอุปสรรคให้เป็นโอกาส เพื่อแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพภายนอกเอื้อและแข็ง คือภายนอกให้การสนับสนุน ส่วนปัจจัยภายในโรงเรียนดี มีประสิทธิภาพ มีการร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน ส่งผลให้หน่วยงานประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โดยนำผลการวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก มาเรียงลำดับความสำคัญภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ มาวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายและดำเนินการสู่ความสำเร็จ โดยโรงเรียนบ้านปงสนุกได้นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในมากำหนดประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาโครงการ กิจกรรม ดังนี้

กำหนดประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาโครงการ กิจกรรม

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

1.1 สังคมและวัฒนธรรม (Social-Cultural Factors: S)

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการศึกษาเต็มรูปแบบ

1.2 เทคโนโลยี (Technological Factors : T)

- สื่อเทคโนโลยีมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น เด็กติดโทรศัพท์ทำให้ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง

1.3 เศรษฐกิจ (Economic Factors : E)

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น มีรายได้ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอจ่ายค่าผู้ปกครองจึงไม่มีกำลังที่จะสามารถสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนได้

1.4 การเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P)

- กระทรวงศึกษาธิการมีการเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้งทำให้นโยบายการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ ส่งผลให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาล่าช้า

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

2.1 โครงสร้างนโยบายสถานศึกษา (Structure : S₁)

- โรงเรียนมีจำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ทำให้ในแต่ละห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป

2.2 ผลผลิตและการบริหาร(Products and Service : S₂)

- โรงเรียนมีห้องน้ำไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ ห้องน้ำมีสภาพทรุดโทรมขาดการบำรุงรักษา และไม่ถูกสุขลักษณะ

2.3 บุคลากร (Man : M₁)

- บุคลากรมีงานพิเศษ นอกเหนือจากงานสอนมาก ทำให้ส่งผลต่อการเตรียมการจัดการเรียนการสอน เป็นไปอย่างไม่มีเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบุคลากรที่รับผิดชอบงานสอนมากกว่า 1-2 รายวิชา

2.4 ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M₂)

- เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวนมาก การจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุม เช่น ด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย

2.5 วัสดุอุปกรณ์ (Material : M₃)

- ไม่มีห้องเรียนรายวิชาการทำงานอาชีพ ทำให้ไม่มีวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน